

การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากร
ในองค์การบริหารส่วน ตำบลเสาชัง อำเภอร่อนพิบูลย์
จังหวัดนครศรีธรรมราช*

AN APPLICATION OF SARANIYADHAMMA IN PERFORMANCE
OF PERSONNELS IN SAOTHONG SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION RONPHIBUN DISTRICT
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

ธรรมบุญ มณีเกิด

Thammanoon Muneekerd

กันตภณ หนูทองแก้ว

Kantaphon Nuthongkaew

สุปรียา ชำนาญพุฒิพร

Supreecha Chamnanphuttiophon

พระณัฐพงษ์ สิริสุวรรณโณ (จันทร์โร)

Phra Natthaphong Sirisuwananno (Janro)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

Mahamakut Buddhist University Srithammasokraj Campus, Thailand

พระครูวิรัตธรรมโชติ

Prakru Viratdrammachot

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Si Thammarat Campus, Thailand

E-mail: thammanoon@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชัง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชัง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราชของประชาชน ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการใช้หลักสาราณียธรรม ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชัง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 คน

* Received 28 January 2020; Revised 29 February 2020; Accepted 29 February 2020

วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .961 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล เสาธง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านเมตตาทายกรรม อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบ การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกัน พบว่า โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช มากที่สุด คือด้านทวิภูฏสามัญญตา ควรมีความสามัคคีปรองดองกัน หากมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน ก็ควรใช้เหตุผล ไม่ใช้อารมณ์และยึดมั่นในความคิดของตนเองมากเกินไป

คำสำคัญ: การใช้สาราณียธรรม, การปฏิบัติงาน, องค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง

Abstract

The objective of this article is 1) to study the opinions about the use Sarayadhamma in personnel performance in SaoThong Sub-district Administrative Organization. RonPhibun District 2) to compare opinions on the application of the Saraneyadhamma in the performance of personnel in the Sao Thong Sub-district Administration Organization. RonPhibun District Nakhon Si Thammarat province of the people with different gender, age, education level, occupation and monthly income. 3) to study suggestions about the ways to promote the use of Saranya Dharma. In the performance of personnel in SaoThong Sub-district Administrative Organization RonPhibun District Nakhon Si Thammarat Province This research Using quantitative research methods The sample consisted of 341 households. Systematic random sampling was used in the research tool. The instrument quality questionnaire The Cronbach's alpha coefficient was equal to .961, quantitative data were analyzed by descriptive statistics such as percentage, frequency, mean, standard deviation.

The results of the research revealed that 1) The use of the Saraneyadhamma in the performance of personnel in the Sao Thong Sub-district

Administrative Organization, Ron Phibun District Nakhon Si Thammarat province in general is at a moderate level. When considering in each aspect Mercy Acrobatic Was at a medium level. 2) Comparison results The use of Sarayadhamma in the performance of personnel in Sao Thong Sub-district Administrative Organization Ron Phibun District Nakhon Si Thammarat province with gender, age, education level There are no differences in occupations and monthly incomes. It is found that, in all 4 areas, there are no statistically significant differences. 3) Suggestions about ways to promote the use of the Saraniyadhamma in the performance of personnel in Sao Thong Sub-district Administration Organization. Sao Thong Sub-district Ron Phibun District Nakhon Si Thammarat province is the most in the viewpoint. Should have unity and harmony If there are conflicting opinions Should use reason Don't use emotions and hold on to your thoughts too much.

Keywords: Application Of Saraniyadhamma, Work Performance, Saothong Sub-District Administrative Organization

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานปกครองท้องถิ่นที่เป็นผลมาจากแนวคิดในการกระจายอำนาจซึ่งรัฐบาลได้มอบอำนาจหน้าที่ในการปกครองและจัดการบริการสาธารณะ โดยดำเนินงานด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเอง องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการจัดตั้ง ในฐานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ไปจนถึงการแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 โดยมีสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการบริหารของกรรมการ และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ใช้อำนาจบริหารงาน มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหัวหน้างานบริหาร ซึ่งแบ่งออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ เท่าที่จำเป็นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งรับผิดชอบอยู่ โดยมีพนักงานประจำที่เป็นข้าราชการท้องถิ่น เป็นผู้ทำงานประจำ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการตามนโยบายและแผนงานที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้กำหนดประกอบกับมีหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่งระบุเอาไว้ว่าในการกำหนดมาตรฐานของตำแหน่งนั้นจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงาน การดำเนินการ การกำกับแนะนำ ตรวจสอบ และการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง โดยจะมีการกำหนดลักษณะงาน และความรับผิดชอบที่ต้องปฏิบัติออกเป็นด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านงานบริหาร ด้านบริหารงานทรัพยากรและงบประมาณ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติการ ด้านการประสานงาน ด้านบริการ ฯลฯ เป็นต้น (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539)

การพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคคลากรจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร และหัวหน้างานมีบทบาทสำคัญในการที่จะช่วยส่งเสริมให้บุคคลากรที่อยู่ใต้บังคับบัญชาได้พัฒนาปฏิบัติงาน ซึ่งการพัฒนาการปฏิบัติงานหรือการพัฒนาวิธีการทำงาน (Improving work methods) เป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของหัวหน้างานในองค์กรที่จะกระตุ้นให้พนักงานที่อยู่ในความดูแลกิจการปรับปรุงวิธีการทำงานของตนเองปัจจุบันพบว่าองค์กรหลายๆ แห่ง ที่ได้รับการระบุมามากที่สุด ก็คือปัญหาในเรื่อง “คน” ในองค์กรใหญ่ๆ ที่มีนโยบายให้ความสำคัญในเรื่องทรัพยากรมนุษย์จะกำหนดให้มีผู้บริหารระดับสูงดูแลรับผิดชอบงาน ด้านนี้โดยเฉพาะ มีระบบการสรรหาว่าจ้างการพัฒนาบุคลากร การประเมินผล การจัดสวัสดิการ ไปจนถึงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของกิจกรรมวิชาการ และ กิจกรรมสัมพันธ์ ซึ่งเป้าหมายสูงสุด ก็คือ การทำให้พนักงานปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ผลักดันองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ (วิฑูรย์ สิมะโชติ, 2545)

องค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง ตำบลเสาธง จังหวัดนครศรีธรรมราช องค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ห่างจากอำเภอรัตนพิบูลย์ ประมาณ 12 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 44.42 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 27,700 ไร่ ประกอบด้วย 8 หมู่บ้าน มีการแบ่งส่วนราชการ ออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) สำนักงานปลัด 2) กองคลัง 3) กองช่าง มีแผนปฏิบัติราชการประจำปี ซึ่งนำยุทธศาสตร์ ของแผนการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง เป็นกรอบขึ้นนำการพัฒนาพื้นที่ ยุทธศาสตร์ที่สำคัญโดยภาพรวมประกอบด้วย 1) ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ปัญหาด้านสังคม 3) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ 4) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ 5) ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และ 6) ปัญหาด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ยุทธศาสตร์ดังกล่าวเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมให้การปฏิบัติงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง มีประสิทธิภาพสนองต่อนโยบายของยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ครบทั้งหมด เพื่อให้ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเสาธงมีคุณภาพชีวิต และมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น บุคคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ตามนโยบายของยุทธศาสตร์นั้น ๆ ได้ดี จะต้องอาศัยความรู้ ทักษะและความสามารถของบุคคลากรในการปฏิบัติหน้าที่เป็นสำคัญ เพื่อให้องค์กรสามารถปฏิบัติงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลตามที่ตั้งไว้ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง มีหน้าที่ให้บริการประชาชนในด้านต่าง ๆ เช่น การให้คำปรึกษาด้านสาธารณสุขโภชนาการและสาธารณสุขการ ด้านการศึกษาการทำธุรกรรมด้านเอกสาร การบริการแนะนำประชาชนด้านเกษตรกรรม เป็นต้น แต่การปฏิบัติหน้าที่จะบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลได้นั้น พนักงานต้องพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้องตามหลักคุณธรรมและ จริยธรรม (องค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง, 2558)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่องการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงาน ของพนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาช้าง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และเพื่อร่วมพัฒนาการองค์การบริหารส่วนตำบล การบริหารในส่วนของ ผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลประชาชน ผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงานทุกภาคส่วนในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาช้าง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้ดียิ่งขึ้น เพราะจะทำให้ทราบและรู้แนวทางปฏิบัติ ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาช้าง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาช้าง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาช้าง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราชของประชาชน ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาช้าง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาช้าง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช” ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 2) เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง 3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 5) การเก็บรวบรวมข้อมูล 6) การวิเคราะห์ข้อมูล 7) สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ จำนวนครัวเรือนในเขตตำบลเสาช้าง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 3,308 ครัวเรือน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ จำนวนครัวเรือนในเขตตำบลเสาช้าง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan จากจำนวน 3,308 ครัวเรือน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 ครัวเรือน

เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic random sampling) ใช้จำนวนประชากรเป็นตัวตั้งและหารด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงตามเลขที่

บ้านแล้วหาช่วงห่างของการสุ่ม ได้ค่าจำนวนในการสุ่มเท่ากับ 1 ครั้วเรือน โดยเก็บหนึ่ง ครั้วเรือนเว้น 5 ครั้วเรือนจนได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 341 ครั้วเรือน ที่ต้องการ ตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนประชากร	จำนวนครั้วเรือน	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านควนรุษ	1,279	353	36
2	บ้านเสาธง	1,923	672	69
3	บ้านป่าแขง	1,409	415	43
4	บ้านวังยาง	1,379	355	37
5	บ้านโคกคราม	1,587	582	60
6	บ้านท่าเจริญ	1,167	389	40
7	บ้านอ่าวโหนด	1,043	290	30
8	บ้านบนควน	1,243	252	26
รวม		11,022	3,308	341

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นการใช้หลัก สาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง อำเภอ ร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มีลักษณะ เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed – ended) และแบบสอบถามปลายเปิด (Open – ended) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษาอาชีพและรายได้ต่อเดือน เป็นแบบสอบถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ มีลักษณะ เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การใช้หลักสาราณียธรรมในการ ปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง อำเภอ ร่อนพิบูลย์ จังหวัด นครศรีธรรมราช เป็นลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์ การเลือกคำตอบแบบคำตอบเดียวจาก 5 ตัวเลือก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของ ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดระดับคะแนนตามระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีการให้คะแนนระดับ ตามหลักเกณฑ์การให้คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open – ended questions) เพื่อให้ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบตามความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ โดยให้ผู้ตอบ แบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการใช้หลักสาราณียธรรมในการ

ปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัด นครศรีธรรมราช

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 วิธีการ คือ ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากจำนวนครัวเรือนในเขตตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำ แบบสอบถามไปส่ง มอบให้ถึงมือผู้ตอบด้วยตนเอง (Self-administered Questionnaire) และรอรับคืน เมื่อรับแล้วจะทำการตรวจคำตอบแบบสอบถามผู้ตอบคำถามครบถ้วนแล้วเพื่อให้ได้ข้อมูลวิจัยในลักษณะสมบูรณ์ครบถ้วน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ

การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ บทความ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือจากห้องสมุด เว็บไซต์ และฐานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการสนับสนุนกับปรากฏการณ์ที่ศึกษาให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น โดยคณะผู้วิจัยทำการศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎีการใช้หลักสารณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐานและทดสอบสมมติฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การใช้หลักสารณียธรรมในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตามเกณฑ์แปลความหมายของลิเคิร์ต (Likert) โดยการจัดระดับเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การใช้หลักสารณียธรรมในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard Deviation) ตามเกณฑ์การให้คะแนนของไลเคิร์ต แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมายของลิเคิร์ต (Likert) เช่นเดียวกับตอนที่ 2

ตอนที่ 4 วิเคราะห์การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน โดยใช้สถิติ t-test และ F-test ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD

ตอนที่ 5 รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช จากคำถามปลายเปิดนำเสนอเชิงพรรณนารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพการณ์ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน นำข้อมูลในปัจจุบันไปตีความหมาย อธิบาย ประเมินผล และเปรียบเทียบ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพื่อทราบหลักเหตุผล และการปฏิบัติ ปัญหาเพื่อหาทางปรับปรุง

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาอาชีพ และรายได้ต่อเดือน คือ ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.90 อายุระหว่าง 31-45 ปี ร้อยละ 43.70 และมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา / ปวช.มีรายได้ต่อเดือน 8,001-10,000 บาท ร้อยละ 55.10 กลุ่มอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 58.40 และรายได้ต่อเดือน 8,001-10,000 บาท ร้อยละ 44.30

2. การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง ได้แก่ ด้านเมตตาทายกรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 ด้านทิวฐิสามัญญตา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ด้านสีลสามัญญตา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 ด้านเมตตาวจีกรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 ด้านเมตตามโนกรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และด้านสาธารณโกศิ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.9

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านเมตตาทายกรรมมีความคิดเห็นว่า บุคลากรมีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความทุ่มเท สม่่าเสมอ แม้ไม่มีใครบังคับ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.33 ด้านเมตตาวจีกรรม บุคลากรมีการพูดต่อกันด้วยเมตตา คือช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3.24 ด้านเมตตามโนกรรม บุคคลากรคิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.09 ด้านสาธารณโภคี บุคคลากรมีการแบ่งกันกินใช้คือแบ่งปันลาภผลที่ได้มาโดยชอบธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.16 ด้านศีลสามัญญตา บุคคลากรมีความประพฤติสุจริตดีงามเพียงใดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.16 และ ด้านทวิญญูสามัญญตา บุคคลากรมีความเห็นชอบร่วมกันตกลงกันได้ในหลักการสำคัญ และ บุคคลากรยึดถืออุดมคติหลักแห่งความดีงามหรือจุดหมายสูงสุดอันเดียวกัน

3 . ผลการเปรียบเทียบระดับผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชน ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบระดับผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชน ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	sig	
ชาย	147	3.04	0.76	0.26	0.37	
หญิง	194	3.01	0.80			
ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	0.14	3	0.07	0.20	0.81
	ภายในกลุ่ม	130.97	337	4.06		
	รวม	75.18	290			
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.02	3	0.01	0.24	0.78
	ภายในกลุ่ม	18.66	337	0.05		
	รวม	18.68	290			
อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.13	3	0.04	1.17	0.33
	ภายในกลุ่ม	12.48	337	0.04		
	รวม	12.61	371			
รายได้ต่อเดือน	ระหว่างกลุ่ม	0.22	3	0.11	0.87	0.42
	ภายในกลุ่ม	39.70	337	0.12		
	รวม	39.92	290			

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย พบว่า ประชาชนได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช มากที่สุดคือ ด้านทวิญญูสามัญญตา คือ ควรมีความสามัคคีปรองดองกัน หากมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน ก็ควรใช้เหตุผล ไม่ใช่อารมณ์และยึดมั่นในความคิดของตนเองมาก

เกินไป รองลงมา คือ ด้านศีลสามัญญตา คือ ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาและสามารถตรวจสอบความ ถูกต้องได้ ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก สร้าง การ ตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกัน และกัน ซึ่ง จะช่วยให้การทำงานปลอดการทุจริตคอร์รัปชัน น้อยที่สุดคือ ด้านสาธารณโภคี คือ ควรเอาใจ ใส่ช่วยเหลือแก้ปัญหาของประชาชน จัดบริการสาธารณะอย่างเป็น ธรรมทั่วถึงอย่างจริงจัง

อภิปรายผล

1. การอภิปรายผลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ ข้อ 1 คือ ศึกษาการใช้หลักสารณียธรรมใน การปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัด นครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 6 ด้าน มีค่าแปรผล อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในภาพรวม เป็นรายด้าน บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ยึดถือหลักสารณียธรรมในการปฏิบัติงาน คือ ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกถึงกัน ถือว่าเป็นธรรมที่เป็นพลังในการสร้างความสามัคคี การให้ การอนุเคราะห์ช่วยเหลือและเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นการไม่พูดให้ร้ายผู้อื่นทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน การคิด ตีต่อกันไม่คิดอิจฉาริษยาหรือไม่คิดมุ่งร้ายพยาบาท หากทุกคนคิดแล้วปฏิบัติเหมือนกันความ สามัคคีก็จะเกิดขึ้นในสังคม การรู้จักแบ่งสิ่งของให้กันและกันตามโอกาสอันควร เพื่อแสดงความ รักความหวังดีของผู้ที่อยู่ในสังคมเดียวกัน การมีความเห็นร่วมกัน ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักเคารพและ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นร่วมมือร่วมใจในการสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสงบธรรม 6 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับคำสอนของสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ได้พระพุทธองค์ทรงแสดงพระสูตรนี้ แก่ภิกษุทั้งหลาย ที่เรียกว่า สารณียธรรม (ธรรมเป็นเหตุให้ระลึกถึงกัน) 6 ประการ คือ 1) เมตตาการุณยธรรม ตั้งเมตตาการุณยธรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งต่อหน้าและลับหลัง 2) เมตตา วาจิกรรม ตั้งเมตตาวาจิกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่ เป็นประโยชน์ สั่งสอน แนะนำตักเตือนด้วยความหวังดีกล่าววาจา สุภาพ แสดงความเคารพนับ ถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง 3) เมตตาเมตตากรรม ตั้งเมตตาเมตตากรรมในเพื่อนทั้ง ต่อหน้าและ ลับหลัง คือ ตั้งจิตปรารถนาดีคิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กัน มองกันในแง่ดีมีหน้าตายิ้มแย้ม แจ่มใสต่อกัน 4) สาธารณโภคีได้ของสิ่งใดมาก็แบ่งปันกัน คือ เมื่อได้สิ่งใดมาโดยชอบธรรมแม้ เป็นของเล็กน้อย ก็ไม่หวงไว้ผู้เดียวนำมาแบ่งปันเฉลี่ยแจกจ่าย ให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่ว กัน ข้อนี้ใช้อุปปฏิวัตต์โลกก็ได้ 5) ศีลสามัญญตา มีศีลบริสุทธิเสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ทั้ง ต่อหน้าและลับหลัง คือมีความประพฤติสุจริต ตั้งใจถูกต้องตามระเบียบวินัย ไม่ทำคนให้เป็น ที่ น่ารังเกียจของหมู่คณะ 6) ทิฐิสามัญญตา มีทิฐิงามเสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ทั้ง ต่อหน้า และลับหลัง คือ มีความเห็นชอบร่วมกัน ในข้อที่เป็นหลักการสำคัญที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้น สิ้นทุกข์หรือขจัดปัญหา

ด้านเมตตากายกรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง คือ บุคลากรมีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความทุ่มเท สม่ำเสมอ แม้ไม่มีใครบังคับ มีความซื่อสัตย์ สุจริต ในการปฏิบัติงานในอาชีพของตนเอง ยึดมั่นในหน้าที่ของตน พุดด้วยข้อเท็จจริง ซื่อตรงทั้ง ต่อหน้าและลับหลัง ด้วยว่า เมตตากายกรรม คือ ความจริงใจหรือความซื่อสัตย์ เป็นหลักสำคัญ ที่เป็นพื้นฐานที่จะทำให้เกิดความมั่นคงของการปฏิบัติงาน ความจริงใจที่มีต่อกัน ประารถนาให้ ประชาชนประสบความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระดณัณ อนุวโร (บุญสาร) ได้ทำการ วิจัย เรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในสถานศึกษา:กรณีศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัย พบว่า บุคลิกของผู้บริหารที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างในการ ปฏิบัติ คือ เป็นผู้มีความคุณธรรม (พระดณัณ อนุวโร (บุญสาร), 2556)

ด้านเมตตาวจีกรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง คือ บุคลากรมีการพูดต่อกันด้วยเมตตา คือช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีการเสนอแนะหรือ ทักท้วงต่อกันอย่างสุภาพ ด้วยความหวังดี มีการกล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง ปรับปรุงตนให้เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญาไตร่ตรองให้งอกงามดียิ่งขึ้น อยู่เสมอ ด้วยว่า เมตตาวจีกรรม หมายถึง บุคลากรมีการทักท้วง สอบถามด้วยวาจาที่ไพเราะ อ่อนหวานการปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น สันสอน แนะนำตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจา สุภาพ แสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ สิงหเสน ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานต่อหลักสาราณียธรรม : ศึกษาเฉพาะ กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระทอง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการนำหลักสาราณียธรรม มาบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระทองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาหลายด้าน อยู่ใน ระดับปานกลางทุกด้าน (ประเสริฐ สิงหเสน, 2559)

ด้านเมตตามโนกรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง คือ บุคลากรคิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีความพอใจในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มองในแง่ดีติดต่อกันด้วยเมตตา มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส คือมีจิตใจ ประารถนาดี สอดคล้องกับงานวิจัย อาภรณ์รัตน์ เลิศไพบรอด ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจ ของประชาชนต่อการบริการ สาธารณะตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารตำบลหนอง กรดจังหวัดนครสวรรค์” ผลการวิจัย พบว่า ประชาชน มีความพึงพอใจต่อการบริการสาธารณะ ตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองกรด จังหวัดนครสวรรค์ โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (อาภรณ์รัตน์ เลิศไพบรอด, 2558)

ด้านสาธารณโภคี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางบุคลากรมีการ แบ่งกันกินใช้ คือ แบ่งปันลาภผลที่ได้มาโดยชอบธรรม ไม่ช่วงชิงของส่วนรวมมาเป็นของตน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สงเคราะห์แก่กันกับประชาชน มีการจัดสรรสวัสดิการตามความเหมาะสม และ มีการใช้เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานอย่างประหยัด และเหมาะสม สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ พระครูวิธานสุตาภรณ์ สมาจาโร (มันประสงค์) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ที่ว่าการอำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลัก สาราณียธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่ว่าการอำเภอองไกรลาศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายได้ พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ ในระดับปานกลางทุกด้าน มีค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ตามลำดับ (พระครูวิธานสุตาภรณ์ สมาจาโร (มันประสงค์), 2556)

ด้านสี่สัณณูตา มีการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรใน องค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ใน ระดับปานกลาง อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า บุคลากรมีความ ประพฤติสุจริตดีงาม ไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจหรือเสื่อมเสียแก่ส่วนรวม รักษาระเบียบวินัย ของส่วนรวม เมื่อถูกตำหนิในการปฏิบัติหน้าที่ ก็ยินดีปรับปรุงตนเองและยังปฏิบัติหน้าที่อย่าง เต็มกำลังความสามารถ และเมื่อได้รับมอบหมายหน้าที่แล้วจะมุ่งมั่นทำงานจนสำเร็จ สอดคล้อง กับงานวิจัยของ พระมหาอนุชิต อนุจारी (ณัดเลื่อย) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาสังคมตาม หลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลแซ อำเภอกุฑมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อบต.ควรใช้ กฎระเบียบหรือข้อบังคับต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติให้บริการประชาชน อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันโดยปราศจากอคติ (พระมหาอนุชิต อนุจारी (ณัดเลื่อย), 2556)

ด้านทิวฐิสามัณณูตา การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรใน องค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ใน ระดับปานกลาง อภิปรายผลได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า บุคลากรยึดถืออุดม คติหลักแห่งความดีงามหรือจุดหมายสูงสุดอันเดียวกัน ความเห็นชอบร่วมกันตกลงกันได้ ใน หลักการสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาเอกอมร ฐิตปัญโญ ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรม ของ องค์การบริหารส่วน ตำบลในอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น ต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วน ตำบล ใน อำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมี ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรม อยู่ใน ระดับปานกลางทุกด้าน (พระมหาเอกอมร ฐิตปัญโญ, 2556)

2. การอภิปรายเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสา ราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาธง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อ เดือน ต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบ การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

เพศ ไม่มีผลกระทบต่อการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งทั้งเพศชายและหญิงมีการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน ทั้ง 6 ด้าน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมุห์สมหมาย พลญาโณ (สุดสิน) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรม ของเทศบาลตำบลท่าขนอน อำเภอศรีรัษฎา นครศรีธรรมราช (พระสมุห์สมหมาย พลญาโณ (สุดสิน), 2559)

อายุ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิงอำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามัคคี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พระมหาอนุชิต อนุจารี (ณัดเลื้อย) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาสังคมตามหลักสาราณียธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเข้ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ (พระมหาอนุชิต อนุจารี (ณัดเลื้อย), 2556)

ระดับการศึกษา ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมุห์สมหมาย พลญาโณ (สุดสิน) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรม ของเทศบาลตำบลท่าขนอน อำเภอศรีรัษฎา นครศรีธรรมราช (พระสมุห์สมหมาย พลญาโณ (สุดสิน), 2559)

อาชีพ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามอาชีพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูพิบูลย์ธรรมสถิต ฐิตสุโข (ยังบุญส่ง) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักสาราณียธรรม 6 ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช” (พระครูพิบูลย์ธรรมสถิต ฐิตสุโข (ยังบุญส่ง), 2559)

รายได้ต่อเดือน ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน การใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัด

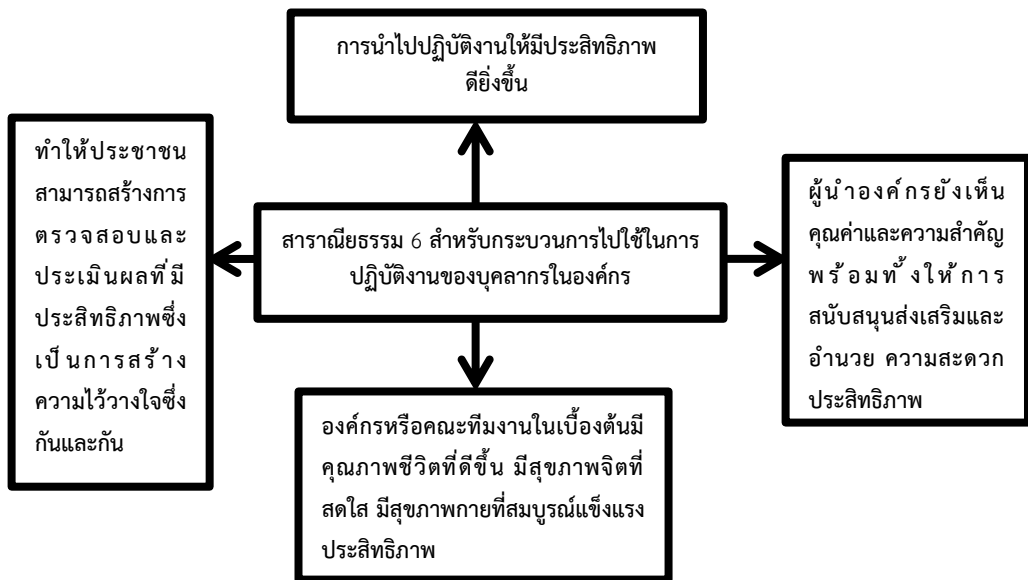
นครศรีธรรมราช โดยรวมโดยรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมุห์สมหมาย พลญาโณ (สุตสิน) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตามหลักสาราณียธรรม ของเทศบาลตำบลท่าขนอน อำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี (พระสมุห์สมหมาย พลญาโณ (สุตสิน), 2559)

3. การอภิปรายเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

พบว่า ประชาชนได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวการใช้หลักสาราณียธรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง อำเภอรัตนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราชมากที่สุดคือ ด้านทวิฐฐิสามัญญตา คือ ควรมีความสามัคคีปรองดองกัน หากมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน ก็ควรใช้เหตุผล ไม่ใช่อารมณ์และยึดมั่นในความคิดของตนเองมากเกินไป รองลงมาคือ ด้านสัลลสามัญญตา คือ ควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาและสามารถตรวจสอบความ ถูกต้องได้ ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกสร้างการ ตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกัน และกัน ซึ่งจะช่วยให้การทำงานปลอดการทุจริตคอร์รัปชัน น้อยที่สุดคือ ด้านสาธารณโกศิ คือ ควรเอาใจใส่ช่วยเหลือแก้ปัญหาของประชาชน จัดบริการสาธารณะอย่างเป็น ธรรมทั่วถึงอย่างจริงจัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูศรีปริยัติคุณาภรณ์, ดร. ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้หลักสาราณียธรรมเพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชน จังหวัดอุดรธานี สกลนคร หนองคาย และกาฬสินธุ์ (พระครูศรีปริยัติคุณาภรณ์, ดร., 2557)

องค์ความรู้ใหม่

หลักพุทธธรรมโดยเฉพาะสาราณียธรรม 6 ประการที่นำมาใช้ในกระบวนการไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรนั้น ส่งผลต่อการนำไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้นำองค์กรยังเห็นคุณค่าและความสำคัญ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนส่งเสริมและอำนวยความสะดวก จึงจะทำให้การปฏิบัติตามหลักสาราณียธรรมกระทำได้อย่างต้องการให้องค์ความรู้เกี่ยวกับหลักสาราณียธรรมต่อองค์กรหรือคณะทีมงานในเบื้องต้นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีสุขภาพจิตที่ดี มีสุขภาพกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ทำให้ประชาชนสามารถสร้างการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อันจะเป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและ สังคมส่วนรวมต่อไป

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สาธารณิธรรม 6 เป็นหลักธรรมที่ทำให้เกิดความเคารพกัน เป็นไปเพื่อสงเคราะห์ช่วยเหลือกัน เพื่อไม่ทะเลาะวิวาทโต้เถียงกัน เพื่อความพร้อมเพรียงเป็นอันเดียวกัน อันจะนำไปสู่ความสามัคคีปรองดอง ในการทำงาน สังคมหรือประเทศชาติเมื่อยึดหลักสาธารณิธรรม คือ หลักธรรมแห่งความรัก และความสามัคคีปรองดอง คิดถึงส่วนดีของกันและกัน การพูดจาด้วยถ้อยคำดี ๆ ไม่ซ้ำเติมกัน การแสดงออกทางกายด้วยการ งดเว้นการทำร้าย ไม่ ใช้ความรุนแรง ไม่เบียดเบียนสร้างความทุกข์ให้คนอื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา และเกื้อกูล ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การกระจายผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติซึ่ง หากทำได้ ประชาชนจะเกิดความรักความสามัคคีและหวงแหนร่วมกันปกป้องพิทักษ์ ค้ำครองผลประโยชน์ของส่วนรวม การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมอย่างเคร่งครัดและ เท่าเทียมกัน ภายใต้กฎหมาย และ ปรับความเห็นให้เสมอกัน โดยไม่ยึดความเห็นส่วนตน เป็นหลัก แต่ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย เพียงเท่านี้ก็เพียงพอต่อการขับเคลื่อน ประเทศชาติหรือองค์กรทางสังคม การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรการบริหารส่วนตำบลต้องมีการแสดงออกต่อกันด้วยเมตตา คือ แสดงไมตรีและความหวังดีต่อประชาชนที่มาใช้บริการ ด้วยความท่อมเท สม่าเสมอ โดยไม่มีใครบังคับ ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์เมื่อประชาชนสอบถามคำถามให้ตอบด้วยคำพูดในสิ่งที่ฟังแล้วรู้สึกไม่สะเทือนใจ ไม่น้อยใจ หรือไม่คับแค้นใจ เพื่อให้ประชาชน บุคลากร และผู้บริหารจะได้ทำงานให้เกิดประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
กรมการปกครอง.
- ประเสริฐ สิงหเสม. (2559). ความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรม :
ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระทอง อำเภอชะอวด จังหวัด
นครศรีธรรมราช. ใน *สารนิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม*.
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระครูพิบูลย์ธรรมสถิต ฐิตสุโข (ยังบุญส่ง). (2559). การนำหลักสาราณียธรรม 6 ไปใช้ในการ
ปฏิบัติงาน ของบุคลากรเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัด
นครศรีธรรมราช. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง*.
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระครูวิธานสุตาภรณ์ समाจาโร (มันประสงค์). (2556). การประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรมใน
การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ที่ว่าการอำเภอเกาะลพบุรี จังหวัดสุโขทัย. ใน
วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย.
- พระครูศรีปริยัติคุณาภรณ์, ดร. (2557). การประยุกต์ใช้หลักสาราณียธรรมเพื่อสร้างความ
ปรองดองสมานฉันท์ของประชาชน จังหวัดอุดรธานี สกลนคร หนองคายและกาฬสินธุ์.
ใน *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง*. มหาวิทยาลัยมหาม
กุฏราชวิทยาลัย.
- พระดณัย อนาวีโล (บุญสาร). (2556). การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในสถานศึกษา :
กรณีศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดนครสวรรค์. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.
- พระมหาอนุชิต อนุจารี (ถนัดเลื่อย). (2556). การพัฒนาสังคมตามหลักสาราณียธรรม ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ. ใน *วิทยานิพนธ์
พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย.
- พระมหาเอกอมร ฐิตปัญโญ. (2556). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตาม
หลักสาราณียธรรม ขององค์การบริหารส่วน ตำบลในอำเภอดอนมดแดง จังหวัด
อุบลราชธานี. ใน *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์*.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระสมุห์สมหมาย พลญาโณ (สุดสิน). (2559). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงาน
ตามหลักสาราณียธรรม ของเทศบาลตำบลท่าขนอน อำเภอศีร์ษะรินทร์ จังหวัด

สุราษฎร์ธานี. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง*. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

วิฑูรย์ สิมะโชติ. (2545). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในผู้จัดการรายวัน*. กรุงเทพมหานคร: เนตรนิมิตการพิมพ์.

องค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง. (2558). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลเสาชิง (2558-2562)*. นครศรีธรรมราช: องค์การบริหารส่วนตำบลเสาชิง.

อาภรณ์รัตน์ เลิศไพบรุษ. (2558). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริการสาธารณะตามหลักสารานุกรมขององค์การบริหารตำบลหนองกรดจังหวัดนครสวรรค์. ใน *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนสังคม*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.